АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2018 година

АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД
СЪДЪРЖАНИЕ

Обща информация i
Годишен доклад за дейността ii
Доклад на независимия одитор до едноличния собственик на Андреас Штил ЕООД 1
Отчет за всеобхватния доход 5
Очет за финансовото състояние 6
Отчет за промените в собствения капитал 7
Отчет за паричните потоци 8

Пояснителни бележки:
1. Корпоративна информация 9
2.1 База за изготвяне 9
2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики 9
2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания 24
3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения 26
4. Публикувани стандарти, които още не са в сила и не са възприети по-рано 27
5. Приходи от продажби 32
6. Други приходи, нетно 33
7. Разходи за външни услуги 34
8. Разходи за персонала 34
9. Други разходи 35
10. Финансови приходи 35
11. Финансови разходи, нетно 35
12. Данък върху доходите 36
13. Имоти, машини и съоръжения 38
14. Нематериални активи 39
15. Материални запаси 40
16. Търговски и други вземания 40
17. Парични средства и парични еквиваленти 41
18. Основен капитал 42
19. Разпределени дивиденти 42
20. Провизии за гаранции и задължения за доходи на наети лица при пенсиониране 42
21. Търговски и други задължения 44
22. Оповестяване на сделки със свързани лица 45
23. Цели и политика на управление на финансовия риск 47
24. Справедлива стойност на финансови инструменти 49
25. Събития след отчетния период 50

АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД
ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Управители
Норберт Пик
Георги Драганов

Седалище и адрес на управление
бул. Ботевградско шосе 431
София 1839

Регистър и регистрационен номер
Търговски регистър
ЕИК 131400506

Правни консултанти
Пенков, Марков и Партньори

Обслужващи банки
Ситибанк Европа АД, клон България
Уникредит Булбанк – клон Международен център

Одитор
„Ърнст и Янг Одит" ООД
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе № 47А, ет.4
София 1124

АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
За годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Ръководството представя годишния доклад за дейността и годишния финансов отчет на Андреас Штил ЕООД (Дружеството) към 31 декември 2018 г. и за годината, приключваща на тази дата, изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО), приети от Европейския съюз. Тези финансови отчети са одитирани от „Ърнст и Янг Одит“ ООД.

Общи положения

Дружеството е регистрирано като еднолично дружество с ограничена отговорност на 04.04.2005 г. с решение № 1 на СГС по ф.д. № 2295/2005 г. с основен капитал 2,000,000 (два милиона) лева, еднолична собственост на Штил Интернационал ГмбХ, Вайблинген, Германия.

С решение № 2 на СГС от 02.07.2005 г. капиталът на Дружеството е увеличен на 5,000,000 (пет милиона) лева.

Към датата на отчета капиталът на Дружеството е в размер на 5,000,000 (пет милиона) лева.

Седалището на Дружеството се намира в гр. София.
Дружеството няма клонове.

Описание на дейността

Основната дейност на Дружеството включва продажба на моторни резачки и моторни уреди, градински продукти, продажба на всички останали продукти с марките Штил и Викинг, както и извършване на услуги, посредничество, комисионерска дейност и маркетингова дейност.
Дружеството не извършва действия в областта на научно-изследователската и развойна дейност.

Преглед на дейността

Резултати за текущия период

През отчетната година, Дружеството е реализирало общо всеобхватен доход за годината, нетно от данъци в размер на 3,014 хил. лв. (2017 г.: 2,997 хил. лв.).

Дружеството търгува на българския пазар чрез дистрибуторска мрежа от около 141 дистрибутора със 183 специализирани магазина за професионална техника.

Дружеството е извършило инвентаризация на активите и пасивите съгласно Закона за счетоводството и всички липси и излишъци са намерили отражение във финансовите отчети към 31 декември 2018 г.

Структура на основния капитал

Основният капитал е 100% собственост на Штил Интернационал ГмбХ, Вайблинген, Германия.

Капиталът на Дружеството е изцяло внесен под формата на парична вноска.

Персонал

В края на годината наетите по трудов договор лица са 17. Дружеството спазва всички изисквания и задължения по отношение на трудовото и осигурително законодателство. Няма просрочия на задължения към бюджета и НОИ.

АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
За годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Анализ на дейността

Показатели за финансово състояние	2018 г.	2017 г.	2016 г.
Коефициент на обща ликвидност	4.21	3.05	3.87
Времетраене на един оборот на материалните запаси в дни	65	64	69
Събираемост на вземанията в дни	12	13	14
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	12%	12%	10%
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	38%	38%	27%
Разходите за персонала / общо приходи	4%	4%	4%
Продажби на един служител в хил. лв.	1,515	1,376	1,252

Събития след датата на баланса

Не са настъпили значими събития след датата на баланса, които да оказват съществено влияние върху финансовите отчети, съответните пояснителни бележки или върху бъдещите дейности на Дружеството.

Вероятно бъдещо развитие на предприятието

Ръководството е запланувало следните основни цели, които да бъдат постигнати през 2019 г.:

- Логистични процеси:
  - o Подобряване на складовите процеси и доставките за дилърите на АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД;
  - o Подобряване на входящия и изходящия контрол на доставките;
  - o Оценка на работата на служителите в склада. Преглед на ключови индикатори за качество.

- Маркетинг, реклама и нови продукти:
  - o Бърз и стабилен преход от бранд ВИКИНГ към бранд ШТИЛ в продуктова група Градински уреди;
  - o Ръст в продажбите на акумулаторни продукти, водоструйки и аксесоари за тези продукти. Ценово позициониране и стратегия за разпространение
  - o Поощряване на дилърите с участие в Международно състезание за секачи в Прага през септември 2019 г.;
  - o Качествено и количествено развитие на търговската мрежа. 10 нови обекта през 2019 г.

- Сервизна дейност и следпродажбена поддръжка:
  - o Сертифициране и обучение на нови и съществуващи техници в сервизите на дилърите по отношение на нови модели;
  - o Годишна програма за техническо обучение на национално ниво;
  - o Проучване за количеството гаранционни ремонти и следпродажбена поддръжка;
  - o Мониторинг на сервизите за използване на оригинални резервни части.

Цели и политика на управление на финансовия риск

Основните финансови пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения. Дружеството притежава финансови активи като например, търговски вземания и парични средства и краткосрочни депозити. Дружеството не използва хеджиращи инструменти. Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството са ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е представена в Бележка 23 от Финансовия отчет за 2018 г.

АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
За годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Управление

Към 31 декември 2018 г. Дружеството се управлява и представлява от Норберт Йоханес Пик - управител и Георги Венелинов Драганов - управител, заедно и поотделно.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика и че при изготвянето на финансовия отчет към края на текущия период е спазен принципът на предпазливостта при оценката на активите, пасивите, приходите и разходите. Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие. Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

ANDREAS STIHL EOOD
STIHL
SOFIA
АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД

.....
Георги Драганов – Управител, Андреас Штил ЕООД
София, 27 март 2019

Ърнст и Янг Одит ООД
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
София 1124

Централа: +359 2 81 77 100
Факс: +359 2 81 77 111
ey.com

Доклад на независимия одитор

До едноличния собственик

На „Андреас Штил" ЕООД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на „Андреас Штил" ЕООД („Дружеството"), включващ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2018 година, отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни бележки към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2018 година и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет". Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Building a better working world

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа, в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Building a better working world

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него", по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит" ООД:

Даниела Петкова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЪРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

15 април 2019 година
гр. София, България

АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
За годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

	Бел.	2018	2017
		хил. лв.	*хил. лв.*
Приходи от продажби	5	25,752	24,772
Други приходи, нетно	6	43	3
Себестойност на продажбите		(19,773)	(19,157)
Разходи за външни услуги	7	(946)	(878)
Разходи за амортизации	13, 14	(301)	(305)
Разходи за персонала	8	(962)	(894)
Други разходи, нетно	9	(359)	(315)
Печалба от дейността		**3,454**	**3,226**
Финансови приходи	10	10	129
Финансови разходи	11	(96)	(12)
Печалба преди данъци		**3,368**	**3,343**
Разход за данък върху доходите	12	(340)	(336)
Печалба за годината		**3,028**	**3,007**
Друг всеобхватен доход			
Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди			
Актюерски загуби по планове с дефинирани доходи	20	(16)	(11)
Ефект от данък върху доходите	12	2	1
Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		**(14)**	**(10)**
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		**(14)**	**(10)**
Общо всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		**3,014**	**2,997**

Управител:
Георги Драганов

ANDREAS STIHL EOOD • STIHL • SOFIA • АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД

Съставител:
Лилия Стоянова

Финансовият отчет е утвърден за издаване от управителя на 27 март 2019 г.

Пояснителните бележки от страница 9 до страница 50 са неразделна част от финансовия отчет.

Одиторско дружество София Рег. № 108 ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
EY 15 -04- 2019
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
Към 31 декември 2018 г.

	Бел.	2018	2017
		хил. лв.	*хил. лв.*
АКТИВИ			
Дълготрайни активи			
Имоти, машини и съоръжения	13	2,902	3,047
Нематериални активи	14	44	63
Отсрочени данъчни активи	12	51	50
		2,997	**3,160**
Краткотрайни активи			
Материални запаси	15	3,900	3,251
Търговски и други вземания	16	854	880
Вземания от свързани лица	22	-	-
Предплатени разходи		77	92
Парични средства и парични еквиваленти	17	1,908	3,122
		6,739	**7,345**
ОБЩО АКТИВИ		**9,736**	**10,505**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Основен капитал	18	5,000	5,000
Неразпределена печалба		3,014	2,997
Общо собствен капитал		**8,014**	**7,997**
Дългосрочни пасиви			
Задължения за доходи на наети лица при пенсиониране	20	116	91
Други дългосрочни задължения	21	6	6
		122	**97**
Краткосрочни пасиви			
Търговски задължения към свързани лица	22	1,160	1,944
Търговски и други задължения	21	378	378
Задължение за данък върху доходите		15	52
Провизии за гаранции	20	27	23
Други краткосрочни доходи на персонала	20	20	14
		1,600	**2,411**
Общо пасиви		**1,722**	**2,508**
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		**9,736**	**10,505**

Управител:
Георги Драганов

ANDREAS STIHL EOOD • STIHL • SOFIA • АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД

Съставител:
Лилия Стоянова

Финансовият отчет е утвърден от управителя за издаване на 27 март 2019 г.

Поясненията на страница 9 до страница 50 са неразделна част от финансовия отчет.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 15-04-2019
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
За годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

	Основен капитал (Бележка 18)	Натрупана печалба	Общо
	хил. лв.	*хил. лв.*	*хил. лв.*
На 1 януари 2017 г.	**5,000**	**3,247**	**8,247**
Печалба за годината	-	3,007	3,007
Друг всеобхватен доход	-	(10)	(10)
Общо всеобхватен доход	**-**	**2,997**	**2,997**
Разпределение на дивиденти (Бележка 19)	-	(3,247)	(3,247)
На 31 декември 2017 г.	**5,000**	**2,997**	**7,997**
На 1 януари 2018 г.	**5,000**	**2,997**	**7,997**
Печалба за годината	-	3,028	3,028
Друг всеобхватен доход	-	(14)	(14)
Общо всеобхватен доход	**-**	**3,014**	**3,014**
Разпределение на дивиденти (Бележка 19)	-	(2,997)	(2,997)
На 31 декември 2018 г.	**5,000**	**3,014**	**8,014**

Управител: Георги Драганов

ANDREAS STIHL EOOD • STIHL • SOFIA • АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД

Съставител: Лилия Стоянова

Финансовият отчет е утвърден от управителя за издаване на 27 март 2019 г.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: EY 15-04-2019 „Ърнст и Янг Одит„ ООД Управител и регистриран одитор:

Пояснителните бележки от страница 9 до страница 50 са неразделна част от финансовия отчет.

АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
За годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

	Бел.	2018	2017
		хил. лв.	*хил. лв.*
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от контрагенти		30,962	29,689
Плащания към контрагенти		(22,792)	(19,269)
Плащания свързани с трудови възнаграждения на персонала		(898)	(857)
Парични потоци от дейността		7,272	9,563
Платени корпоративни данъци		(376)	(311)
Други плащания		(4,996)	(4,969)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		**1,900**	**4,283**
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупка на дълготрайни активи		(136)	(184)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи		19	-
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност		**(117)**	**(184)**
Парични потоци от финансова дейност			
Платени дивиденти	19	(2,997)	(3,247)
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност		**(2,997)**	**(3,247)**
Нетно (намаление) / увеличение на паричните средства		**(1,214)**	**852**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	17	3,122	2,270
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	17	**1,908**	**3,122**

Управител:
Георги Драганов

ANDREAS STIHL EOOD • STIHL • SOFIA • АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД

Съставител:
Лилия Стоянова

Финансовият отчет е утвърден от управителя за издаване на 27 март 2019 г.

Пояснителните бележки от страница 9 до страница 50 са неразделна част от финансовия отчет.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД София Рег. № 108

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
EY 15-04-2019
„Ърнст и Янг Одит„ ООД
Управител и регистриран одитор:

АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
За годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

1. Корпоративна информация

Андреас Штил ЕООД (Дружеството) е регистрирано като еднолично дружество с ограничена отговорност, вписано в Търговския регистър, ЕИК 131400506. Към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. основният капитал на Дружеството е 5,000,000 (пет милиона) лева. Към 31 декември 2018 г. и 2017 г. едноличен собственик на Дружеството е Штил Интернационал ГмбХ, Вайблинген, Германия.

Дружеството е част от група предприятия Штил. Крайната компания-майка е Штил Холдинг АГ & Ко. КГ, Германия.

Финансовият отчет е утвърден за издаване от Управителя на Дружеството на 27 март 2019 г. Финансовият отчет подлежи на одобрение от едноличния собственик на Дружеството.

Дружеството е с основна дейност продажба на моторни резачки и моторни уреди, градински продукти, продажба на всички останали продукти с марките Штил и Викинг, както и извършване на услуги, посредничество, комисионерска дейност и маркетингова дейност.

Седалището на Дружеството се намира в гр. София.

Ръководството на Дружеството включва неговите управители Норберт Пик и Георги Драганов. Те осъществяват и надзор върху финансовата отчетност.

Към 31 декември 2018 г. Дружеството има 17 служителя (към 31 декември 2017 г.: 18 служителя).

2.1 База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на база историческа цена. Финансовият отчет е представен в български лева и всички показатели са закръглени до най-близките хиляда български лева (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

Изявление за съответствие

Финансовият отчет на Андреас Штил ЕООД е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за приложение в Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС" по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т.8 от неговите Допълнителни разпоредби.

Действащо предприятие

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на база на принципа за действащо предприятие.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики

а) Превръщане в чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Сделките в чуждестранна валута първоначално се отразяват във функционалната валута по обменния курс на датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути се преизчисляват във функционалната валута, в края на всеки месец по заключителния обменен курс на Българска Народна Банка към датата на отчета. Всички курсови разлики се признават в отчета за всеобхватния доход. Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

б) Приходи от договори с клиенти

Дейността на Дружеството е свързана с продажба на моторни резачки и моторни уреди, градински продукти, продажба на всички останали продукти с марките Штил и Викинг, както и извършване на услуги и маркетингова дейност. Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите бъде прехвърлен към клиента, срещу сума, която отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги. Като цяло Дружеството е достигнало до заключение, че то е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Дружеството контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Допълнителна информация относно приходите от договори с клиенти по видове стоки и услуги, георгафски пазари и момент във времето на признаване е предоставена в Пояснителна Бележка 5.

Продажба на стоки

Приходите от продажба на стоки се признават в определен момент във времето, когато контролът върху актива бъде прехвърлен към клиента, което обикновено е при доставката на стоките. Нормалният кредитен срок е до 30 дни от доставката.

Дружеството преценява дали в договора са налице други обещания, които представляват отделни задължения за изпълнение, към които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката (например, гаранции, точки за лоялност на клиентите). При определянето на цената на сделката за продажба на стоки Дружеството преценява ефектите от променливото възнаграждение, съществуването на съществени компоненти на финансиране и възнаграждение, дължимо към клиента (ако има такова).

(i) Променливо възнаграждение

Ако възнаграждението по даден договор включва променлива сума, Дружеството определя размера на възнаграждението, на което има право в замяна на прехвърлянето на стоките към клиента. Приблизителна оценка на размера на променливото възнаграждение се прави на датата на влизане в сила на договора и той се ограничава, докато не стане много вероятно, че когато впоследствие бъде разрешена несигурността, свързана с променливото възнаграждение, няма да възникне съществен обрат (реинтегриране/сторниране) на признатите приходи. Някои договори за продажбата на стоки дават на клиентите право рабати за обем. Рабатите за обем пораждат променливо възнаграждение.

- **Рабати за обем и ранно плащане**

В зависимост от обема на покупките за предходната година, клиентите на Дружеството получават отстъпки за обем, които са валидни за следващата година. Тези отстъпки се предоставят при еднакви условия за всички клиенти. Те се предоставят текущо, а не ретроспективно, затова не попадат в обхвата за променливо възнаграждение.

Дружеството предоставя и рабати за изпълнение на определени маркетинг активности, като дизайн на магазините, видове подържани продукти, изпълнени рекламни инициативи, техническо поддържане на обектите и други. Рабатите също зависят от обема на продажбите към клиенти и се компенсират срещу дължимите от клиента суми и се определят в края на всеки отчетен период. За приблизителна оценка на променливото възнаграждение за очакваните бъдещи рабати Дружеството прилага метода на най-вероятната сума за договори с праг за еднократен обем и изпълнени ангажименти, и метода на очакваната стойност за договори с повече от един праг за обем и преиодично изпълнявани ангажименти. Избраният метод, който осигурява най-добра прогноза за размера на променливото възнаграждение, се определя основно от броя на условията за изпълнение, които се съдържат в договора.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

б) Приходи от договори с клиенти (продължение)

Продажба на стоки (продължение)

(i) Променливо възнаграждение (продължение)

- **Рабати за обем и ранно плащане (продължение)**

Дружеството прилага изискванията за ограничаване на приблизителните оценки на променливото възнаграждение и признава задължение за възстановяване за очакваните бъдещи рабати.

Дружеството, също така, предоставя рабати за плащания на дължими суми от клиенти преди падежните дати на дължимите от клиенти суми. За приблизителна оценка на променливото възнаграждение за очакваните бъдещи рабати Дружеството прилага метода на най-вероятната сума за транзакции с непадежирали вземания към 31 декември 2018 г.

Задължения по гаранции

Обичайна практика на Дружеството е да предоставя гаранции за отстраняването на дефекти, които са съществували към момента на продажбата, както това се изисква по закон. Тези гаранции, предоставящи увереност, се отчитат счетоводно в съответствие с МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи. Моля, вижте счетоводната политика за провизиите за гаранции в раздел п) Провизии.

Предоставяне на услуги

Дружеството предоставя услуги, които се продават отделно, а именно рекламни услуги и други услуги на дилърите. Дружеството отчита услугите като едно задължение за изпълнение и признава приходите от тях в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставяни от Дружеството. Дружеството използва метода на вложените ресурси на база направени разходи спрямо общия размер на очакваните вложени ресурси за удовлетворяване на задължението за изпълнение, за да оцени напредъка за пълното изпълнение на услугата.

Салда по договори

Активи по договори с клиенти
Активът по договора е правото да се получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които са прехвърлени на клиента.
Ако чрез прехвърлянето на стоките или услугите към клиента Дружеството изпълни задължението си преди клиентът да заплати съответното възнаграждение или преди плащането да е станало дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение, което е под условие.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

б) Приходи от договори с клиенти (продължение)

Продажба на стоки (продължение)

Търговски вземания
Вземането представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е. преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време). Моля, вижте счетоводните политики за финансовите активи, изложени в раздел д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване.

Пасиви по договори с клиенти
Пасивът по договора е задължението за прехвърлянето на стоките или услугите към клиента, за което Дружеството е получило възнаграждение (или възнаграждението е дължимо) от клиента. Ако клиентът заплати възнаграждението преди Дружеството да прехвърли стоките или услугите към него, когато бъде извършено плащането или когато плащането стане дължимо (което възникне по-рано), се признава пасив по договор. Пасивите по договори с клиенти се признават като приход, когато Дружеството изпълни задълженията си по договора.

Признаване на приходи от продажби преди 1 януари 2018 г.
Както е оповестено в Бележка 2.3 Дружеството е приложило модифицирания ретроспективен подход при приемане на МСФО 15 ефективно от 1 януари 2018 г. Следователно, сравнителната информация за приходите от продажби за 2017 г. е отчетена и представена съгласно МСС 18. Няма промяна в политиката за признаване на приходи от продажба на стоки и услуги, както и в отчитането на задължения по гаранции и признаване на активи и пасиви във връзка с продажби на стоки и услуги съгласно МСФО 15, както са оповестени по-горе, спрямо МСС 18.

в) Данъци

Текущ данък върху дохода

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към отчетната дата. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Текущите данъци се признават директно в собствения капитал или в другия всеобхватен доход (а не в печалбите и загубите), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал или в другия всеобхватен доход.

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към отчетната дата, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.
Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

в) Данъци (продължение)

Отсрочен данък върху доходите (продължение)

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби, освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката.
Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка отчетна дата и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.
Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към отчетната дата.
Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъци се признават в зависимост от свързаната с тях сделка или в другите всеобхватни доходи, или директно в собствения капитал.Дружеството компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

Данък върху добавената стойност ("ДДС")

Приходите, разходите и активите се признават след приспадане на сумата на данъка върху добавената стойност ("ДДС"), освен:

- когато ДДС, възникнал по отношение на покупки на активи или услуги не е възстановим от данъчните органи, като в този случай според случая ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или част от разхода; и
- вземания и задължения, които се посочват с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС за възстановяване от, или за внасяне в бюджета, е включена като част от вземанията или задълженията в отчета за финансовото състояние.

г) Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Дружеството получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в Бележка 20.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

г) Доходи на персонала (продължение)

Другите доходи включват годишни компенсируеми отпуски, включително които Дружеството не очаква да уреди изцяло в рамките на следващия отчетен период. Те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив, когато служителите положат труда, който води до получаване на право за бъдещи компенсируеми отпуски. Дългосрочните компенсируеми отпуски се оценяват по настоящата стойност на очакваните плащания за уреждане на неизползваните права за отпуск към края на отчетния период, която отразява очаквания времеви период на уреждане, очакваните нива на възнаграждения, доходността по срочни държавни облигации към края на отчетния период. Допълнителна информация е представена в Бележка 21.

Дружеството има пенсионен план с дефинирани доходи, произтичащ от задължението му по силата на българското трудово законодателство да изплати на служителите си при пенсиониране две или шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж. Ако служител е работил за Дружеството в продължение на 10 години, получава шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години – две. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Дружеството определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране чрез актюерския метод на прогнозните кредитни единици. Преоценките на пенсионния план с дефинирани доходи, включващи актюерски печалби и загуби, се признават незабавно в отчета за финансовото състояние срещу дебит или кредит на неразпределената печалба чрез другия всеобхватен доход, в периода на тяхното възникване. Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди. Разходите за минал стаж се признават в печалбата или загубата на по-ранна от:

- датата на допълнение или съкращение в плана, и
- датата на признаване на разходи за преструктуриране, съпътстващи измененията в плана.

Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране. Измененията в последното се признават в печалбата или загубата за периода и се представят както следва:

- разходите за стаж, включващи разходите за текущ стаж, разходите за минал стаж, печалбите и загубите в резултат на съкращения или нерутинни уреждания по плана, както и разходите за лихви се включват в статия „Разходи за персонала“;
- разходите за лихви се представят като „Финансови разходи“.

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

- *Финансови активи*

Първоначално признаване и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират като такива, които впоследствие се оценяват по амортизирана цена на придобиване, по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (ДВД) и като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.
Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив и бизнес модела на Дружеството за тяхното управление. С изключение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, или за които Дружеството е приложило практически целесъобразна мярка, Дружеството първоначално оценява финансовия актив по справедлива стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, и за които Дружеството е приложила практически целесъобразна мярка, се оценяват по цената на сделката, определена съгласно МСФО 15. Моля, вижте счетоводната политика в раздел б) Приходи от договори с клиенти.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

- *Финансови активи (продължение)*

Първоначално признаване и оценяване (продължение)

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, дълговият финансов актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" (СПГЛ) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГЛ тест" и се извършва на нивото на съответния инструмент.
Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който то управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.
Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Дружеството се е ангажирало да купи или продаде актива.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:
- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)
- Финансови активи, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби при тяхното отписване (капиталови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория е най-съществена за Дружеството. Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:
- Финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.
Финансовите активи по амортизирана стойност на Дружеството включват търговски вземания и парични средства.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

- *Финансови активи (продължение)*

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва (т.е. се премахва от отчета за финансовото състояние на Дружеството), главно когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато то нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Дружеството признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Допълнителни оповестявания, свързани с обезценката на финансовите активи, са предоставени и в следните пояснителни бележки:

- Оповестявания на съществени предположения (Бележка 3)
- Търговски вземания, включително активи по договори с клиенти (Бележка 16)

Дружеството признава провизия за очаквани кредитни загуби (ОКЗ) за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата. ОКЗ се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

ОКЗ се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, ОКЗ се провизират за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите 12 месеца (12-месечни ОКЗ). За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се изисква по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента).

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

- *Финансови активи (продължение)*

Обезценка на финансови активи (продължение)

По отношение на търговските вземания и активите по договори с клиенти Дружеството прилага опростен подход за изчисление на ОКЗ. Следователно то не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Дружеството е създало матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда.

Дружеството счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 90 дни. В определени случаи обаче то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Дружеството да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

- *Финансови пасиви*

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, задължения или като деривативи, определени като хеджингови инструменти в ефективен хедж, както е уместно.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други задължения.

Последващо оценяване

Оценяването на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация както е описано по- долу:

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

- *Финансови пасиви (продължение)*

Последващо оценяване (продължение)

Заеми и привлечени средства

След първоначалното им признаване, Дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ЕЛП. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация на база ЕЛП.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ЕЛП. Амортизацията чрез ЕЛП се включва като финансов разход в отчета за доходите.

Дружеството не е определило никакви финансови пасиви в тази категория.

Търговски задължения
Търговски задължения се отчитат по стойността на дължимите суми (обичайно съгласно издадени фактури от доставчици) за доставка на стоки, услуги и други. Обичайните срокове за уреждане са между 0 и 90 дни.

Отписване
Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при съвършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за доходите.

Признаване и оценяване, вкл. обезценки, на финансови инструменти преди 1 януари 2018 г.
Както е оповестено в Бележка 2.3 Дружеството е приложило модифицирания ретроспективен подход при приемане на МСФО 9 ефективно от 1 януари 2018 г. Следователно, сравнителната информация за финансовите активи и пасиви към 31 декември 2017 г. е отчетена и представена съгласно МСС 39. Няма промяна в политиката за признаване и оценяване на финансовите активи (вкл. обезценка) на Дружеството, които представляват търговски вземания и парични средства и на неговите финансови пасиви, представлявящи търговски задължения, съгласно МСФО 9, както са оповестени по-горе, спрямо МСС 39.

е) Компенсиране на финансови инструменти
Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, когато и само когато, е налице юридически упражняемо право за компенсиране на признатите суми и Дружеството има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

ж) Оценяване на справедлива стойност

Дружеството не отчита финансови инструменти като, както и нефинансови активи по справедлива стойност към отчетната дата. Справедливите стойности на финансовите инструменти, оценени по амортизирана стойност, са оповестени в Бележка 24.
Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Дружеството.
Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.
Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.
Дружеството използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.
Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Дружеството преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер(и) от едно ниво в друго.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

ж) Оценяване на справедлива стойност (продължение)

Ръководството на Дружеството определя политиките и процедурите, които се прилагат по отношение както на регулярните оценки по справедлива стойност, така и на нерегулярните оценки по справедлива стойност, като тези на активи, държани за продажба/разпределение към собствениците. Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи, се ангажират външни независими оценители като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Дружеството. Външните оценители се избират на база на техния професионален опит, качества и репутация. След обсъждане със специалистите-оценители, ръководството решава кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.
Към всяка отчетна дата, ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Дружеството. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи. Също така, ръководството, съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Дружеството определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

з) Основен капитал

Основният капитал представлява номиналната стойност на дяловете платени от собствениците. Плащанията над номиналната стойност се показват като премиен резерв.

и) Парични дивиденти и непарични разпределения към собствениците

Задължение за парични или непарични разпределения към собствениците се признава, когато разпределението е одобрено от тях и не зависи от Дружеството. Кореспондиращата сума се дебитира директно в собствения капитал.
Задължението за непарични разпределения се оценява по справедливата стойност на активите, които подлежат на разпределение, като последващите преоценки се признава директно в собствения капитал.
При фактическото разпределение на непарични активи, разликата между балансовата стойност на признатото задължение и тази на разпределените активи се признава в печалбата или загубата за периода.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

й) Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, ако има такива. Цената на придобиване включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията и разходи по заеми по дългосрочни договори за строителство, при условие, че отговарят на критериите за признаване на актив. При извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие че отговарят на критериите за признаване на актив. Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в печалбата или загубата за периода, в който са извършени.

Земята не се амортизира. Стойностният праг за признаване на ДМА е 0.7 хил. лв. за 2018 г. и 2017 г. Активите с цена на придобиване под горепосочения праг се амортизират напълно в годината, в която са възникнали.

Амортизацията се изчислява по линейния метод за срока на полезния живот на активите.

Сроковете на полезен живот на дълготрайните материални активи са определени, както следва:

	2018	2017
Сгради	25 години	25 години
Компютърно оборудване	2 години	2 години
Автомобили	4 години	4 години
Други съоръжения и офис оборудване	6.67 – 16.67 години	6.67-14.67 години

Имот, машина и съоръжение и каквато и да било първоначално призната съществена част се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в печалбата или загубата за периода, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година, се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и последните се променят в бъдещи периоди, ако е уместно.

к) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити отделно, се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, ако има такива.

Стойностният праг за признаване на нематериални активи е 0.7 хил. лв. за 2018 г. и 2017 г. Активите с цена на придобиване под горепосочения праг се амортизират напълно в годината, в която са възникнали.

Полезният живот на нематериалните активи се преценява като ограничен, както следва:

	2018	2017
Програмни продукти	2 години	2 години
ЕРП Штил Навижън	11.75 години	9.75 години
Лицензи и патенти	2 - 5 години (периода на договора)	2 - 3 години (периода на договора)

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

к) Нематериални активи (продължение)

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и методът за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се преглеждат най-малко в края на всеки отчетен период. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третират като промяна в приблизителните счетоводни оценки.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива, се включват в печалбата или загубата за периода, когато активът бъде отписан.

л) Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние, и се отчита както следва:

Материали и стоки – доставна стойност, определена на база на метода на изписване „средно-претеглена стойност".

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за завършване и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

м) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата, Дружеството оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Дружеството определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му в употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив или ОГПП е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

При определянето на стойността в употреба на актив, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата се определя на база скорошни пазарни сделки, ако има такива. Ако такива сделки не могат да бъдат идентифицирани, се прилага подходящ модел за оценка. Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка или други налични източници на информация за справедливата стойност на актив или обект, генериращ парични потоци.

Загубите от обезценка се признават като други разходи в отчета за всеобхватния доход.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

м) Обезценка на нефинансови активи (продължение)

Към всяка отчетна дата Дружеството преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни индикации, Дружеството определя възстановимата стойност на актива или на обекта, генериращ парични потоци. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в приблизителните оценки, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. Възстановяването на загуба от обезценка е ограничено, така че балансовата стойност на актива да не надвишава нито неговата възстановима стойност, нито да не надвишава балансовата стойност (след приспадане на амортизация), която щеше да бъде определена, ако не е била призната загуба от обезценка за актива в предходните години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в отчета за всеобхватния доход за периода.

н) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти в баланса включват парични средства в банки, в каса и краткосрочни депозити с падеж от три или по-малко месеца. За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти се състоят от парични средства, както са дефинирани по-горе. В статия „Други плащания“ в парични потоци от оперативна дейност в отчета за паричните потоци Дружеството включва основно плащания за данък върху добавената стойност към бюджета, както и местни данъци и такси, и такси за битови отпадъци.

о) Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития, има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за създаването на провизия разходи ще бъдат възстановени, напр. съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив тогава и само тогава, когато е практически сигурно, че тези разходи ще се възвърнат. Разходите, отнасящи се за провизии, се представят в отчета за доходите, намалени със сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, провизиите се дисконтират, като се използва дисконтовия процент преди облагане с данъци, който отразява специфичните за пасивите рискове. При използването на дисконтов процент, увеличението на провизиите, дължащо се на времевия фактор, се признава като финансов разход.

Провизия за гаранционно обслужване

Съгласно договорите за продажба, Дружеството е задължено да поправи фабрични дефекти на стоките в срок до една или две години от продажбата. Определянето на провизията за гаранционно обслужване изисква ръководството да направи преценка относно разходите за гаранционно обслужване. Дружеството взема предвид исторически направените разходи за гаранционно обслужване, броя на продадените машини и очакваните фабрични дефекти. Допълнителна информация е представена в бележка 20.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Дружеството прилага МСФО 15 и МСФО 9 за първи път. По-долу са описани естеството и ефектът на промените в резултат от приемането на тези нови счетоводни стандарти.

За първи път през 2018 година се прилагат и някои други изменения и разяснения, но те нямат влияние върху финансовия отчет на Дружеството. Дружеството не е приело стандарти, разяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

МСФО 9 ***Финансови инструменти: класификация и оценяване***

МСФО 9 Финансови инструменти заменя МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г., като обединява заедно всички три аспекта от счетоводното отчитане на финансовите инструменти: класификация и оценяване, обезценка и счетоводно отчитане на хеджирането.

Дружеството прилага МСФО 9 с дата на първоначално прилагане - 1 януари 2018 г. Дружеството не е преизчислявало сравнителната информация, която продължава да се отчита съгласно МСС 39. Няма промяна в прилаганите счетоводни политики по отношение на отчитане на финансовите инструменти на Дружеството в резултат на приемането на МСФО 9. Съответно, не са налице разлики от прилагането на МСФО 9, които да са признати директно в неразпределена печалба и други компоненти на собствения капитал.

МСФО 15 ***Приходи от договори с клиенти***

МСФО 15 заменя МСС 11 Договори за строителство, МСС 18 Приходи и свързаните с тях Разяснения, и с някои ограничени изключения се прилага по отношение на всички приходи, произтичащи от договори с клиенти. МСФО 15 въвежда нов, пет-стъпков модел за отчитане на приходите, произтичащи от договори с клиенти, и изисква приходите да се признават в размер, който отразява възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлените на клиента стоки или услуги.

МСФО 15 изисква от предприятията да упражнят преценка, при отчитане на всички уместни факти и обстоятелства, когато прилагат всяка една стъпка от модела по отношение на договорите с техните клиенти. В допълнение, стандартът определя и счетоводното третиране на разходите за придобиване на договор и разходите, пряко свързани с изпълнението на договора. Нещо повече, стандартът изисква разширени оповестявания.

Дружеството е приело МСФО 15 при използването на модифицирано ретроспективно прилагане като за дата на първоначалното прилагане е приет 1 януари 2018 г. Съгласно този метод стандартът може да се прилага или по отношение на всички договори към датата на първоначалното прилагане, или само към договорите, които не са изпълнени към тази дата. Дружеството е предпочело да прилага стандарта по отношение само към договорите, които не са изпълнени към 1 януари 2018 г.
Кумулативният ефект от първоначалното прилагане на МСФО 15 се признава към датата на първоначалното прилагане като корекция на началното салдо на неразпределената печалба. Тоест, сравнителната информация не е преизчислявана и продължава да се отчита съгласно МСС 11, МСС 18 и свързаните с тях Разяснения.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

Нови и изменени стандарти и разяснения (продължение)

МСФО 15 ***Приходи от договори с клиенти*** **(продължение)**

Няма промяна в прилаганите счетоводни политики по отношение на отчитане на приходите от договори с клиенти на Дружеството в резултат на приемането на МСФО 15. Съответно, не е налице кумулативен ефект от приемането на МСФО 15 към 1 януари 2018 г. МСФО 15 въвежда допълнителни оповестявания, които са представени в Бележка 2.2 б) и Бележка 5.

КРМСФО 22 ***Отчитане на сделки и авансови плащания по сделки в чуждестранна валута***
Разяснението разглежда въпроса за определяне на датата на сделката за целите на определянето на спот валутния курс, който ще се използва за превалутиране на актива, прихода или разхода (или част от тях) при първоначалното им признаване, което е свързано с отписването на непаричен актив или непаричен пасив, произтичащи от платено или получено авансово плащане по сделка в чуждестранна валута. Възприемането на разясненията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството

МСФО 2 ***Плащане на базата на акции (Изменения): Класификация и оценяване на сделки с плащане на базата на акции***
Измененията предвиждат изисквания за: счетоводното отчитане на ефектите от условията за упражняване и неупражняване върху оценяването на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; за плащане на базата на акции с възможност за нетно от задълженията за данък при източника уреждане и за изменения на условията за плащане на базата на акции, което променя класификацията от сделка уреждана с парични средства в сделка, уреждана чрез издаване на инструменти на собствения капитал. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

МСФО 4 ***Застрахователни договори (Изменения): Прилагане на*** **МСФО 9** ***Финансови инструменти с*** **МСФО 4** ***Застрахователни договори***
Целта на измененията е да преодолеят несъответствието между датите на влизане в сила на МСФО 9 и очаквания нов застрахователен стандарт МСФО 17 Застрахователни договори. Дружествата, които издават застрахователни договори все още ще могат да възприемат МСФО 9 на 1 януари 2018 г. С измененията се въвеждат два алтернативни подхода - подход за временно освобождаване и подход на припокриване. Временното освобождаване позволява на дружествата да отложат датата на възприемане на МСФО 9. Подходът на припокриване позволява на дружествата, които прилагат МСФО 9 от 2018 г. да премахнат от печалбата или загубата ефекта, произтичащ от някои счетоводни несъответствия, които могат да възникнат от прилагането на МСФО 9 преди МСФО 17. Измененията не са приложими за Дружеството.

МСС 40 ***Инвестиционни имоти (Изменения): Трансфери на инвестиционен имот***
Измененията дават разяснения относно трансфери от или към инвестиционен имот при промяна в намеренията на ръководството само когато има доказана промяна в използването. Само промяна в намеренията на ръководството не е достатъчно доказателство за промяна в използването. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2014-2016 година
Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - оценяване на предприятието, в което е инвестирано по справедлива стойност.

Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Дружеството.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на баланса, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки, биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Преценки, приблизителни оценки и предположения

При прилагането на възприетите счетоводни политики, ръководството на Дружеството е направило следните преценки и приблизителни оценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

Провизия за очаквани кредитни загуби за търговски вземания
Дружеството използва матрица за провизиране за изчисление на ОКЗ за търговските вземания. Процентите на провизиране се базират на дните на просрочие за групи от различни сегменти клиенти, които имат сходни модели на загуба (например, географски принцип, вид продукт, тип и рейтинг на клиента и покритие с акредитиви и други форми на застраховка на кредити).

Матрицата за провизиране първоначално се основава на процентите на просрочие, наблюдавани от Дружеството в исторически план. Дружеството прецизира матрицата, за да коригира историческия опит със загубите по кредити чрез включване на прогнозна информация. Например, ако прогнозите за икономически условия (например, брутен вътрешен продукт) се очаква да се влошат през следващата година, което може да доведе до по-голям брой просрочия в производствения сектор, историческите проценти на просрочия се коригират. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Оценката за корелацията между историческите проценти на просрочие, прогнозите за икономическите условия и ОКЗ представлява съществена приблизителна оценка. Размерът на ОКЗ е чувствителен спрямо промени в обстоятелствата и прогнозираните икономически условия. Историческия опит на Дружеството по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са представителни за реалните просрочия от страна на клиента в бъдеще.

Анализът на Дружеството е установил, че не са налице съществени отписани вземания, поради което историческият процент на загуба е приет за нула и, съответно, не са налице съществени очаквани кредитни загуби.

Информация за ОКЗ по търговските вземания на Дружеството е оповестена в Пояснителна бележка 16.

Полезен живот на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи
Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техния очакван полезен живот и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството. В края на всяка година Дружеството прави преглед и ако е необходимо корекции в остатъчната стойност, полезния срок и методите за амортизация на дълготрайните материални активи. Информация за полезните животи на дълготрайни материални активи е представена в Бележка 2.2. й), а на нематериалните активи – в Бележка 2.2. к).

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Обезценка на стоки

Стоките се обезценяват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. Приблизителното оценяване на нетната реализируема стойност се базира на най-сигурните съществуващи данни по време на съставянето на тази оценка според обема на стоковите запаси, който се очаква да бъде реализиран. Приблизителната оценка на нетната реализируема стойност също така отчита какво е предназначението на държаните материални запаси. Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализируема стойност. Към 31 декември 2018 г. обезценката на стоки е 245 хил. лв. (2017 г.: 265 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Бележка 15.

Провизия за гаранционно обслужване

Дружеството признава провизия за задължението си за гаранционно обслужване на продаваните машини. Определянето на провизията за гаранционно обслужване изисква ръководството да направи преценка относно разходите за гаранционно обслужване. Дружеството взема предвид исторически направените разходи за гаранционно обслужване, броя на продадените машини и очакваните фабрични дефекти. Към 31 декември 2018 г., най-добрата преценка за необходимата провизия за гаранционно обслужване е в размер на 27 хил. лв. (2017 г.: 23 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Бележка 20.

Доходи на персонала при пенсиониране

Дружеството определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране като използва актюерски метод на оценка. Актюерската оценка включва предположение за дисконтовия фактор, очакваното увеличение на заплатите на служителите, текучество на персонала и ниво на смъртност. Поради дългосрочния произход на задължението за доходи на персонала при пенсиониране, тази оценка е предмет на висока несигурност. Към 31 декември 2018 г., най-добрата преценка за необходимата провизия за доходи на персонала при пенсиониране е в размер на 116 хил. лв. (2017 г.: 91 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Бележка 20.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Дружеството към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Дружеството възприеме тези стандарти за първи път. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

МСФО 16 *Лизинг*

МСФО 16 беше публикуван през януари 2016 г. и заменя МСС 17 *Лизинг*, КРМСФО 4 *Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг*, ПКР-15 *Оперативен лизинг-Стимули* и ПКР-27 *Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг*. МСФО 16 установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на лизинг, и изисква лизингополучателите да отчитат всички лизингови договори по един и същ балансов модел, подобен на счетоводното отчитане на финансовия лизинг съгласно МСС 17. Стандартът включва две освобождавания от признаване за лизинговите договори - лизинг на активи с 'ниска стойност' (напр. персонални компютри) и краткосрочен лизинг (т.е. лизинг със срок на лизинговия договор до 12 месеца). Към началната дата на лизинга лизингополучателят признава задължение за извършване на лизингови плащания (т.е. лизинговото задължение) и актив, представляващ правото на използване на основния актив в течение на срока на лизинговия договор (т.е. актив за правото на ползване). Лизингополучателите ще бъдат задължени да признават отделно разход за лихви по лизинговото задължение и разход за амортизация на актива за правото на ползване.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСФО 16 ***Лизинг (продължение)***

Също така, лизингополучателите ще бъдат задължени да оценят отново лизинговото задължение при настъпването на определени събития (напр. промяна на лизинговия срок, промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичащи от промяна в индекса или преоценка, използвани за определянето на тези плащания). По принцип, лизингополучателят ще признава сумата на преоценката на лизинговото задължение като корекция на актива за правото на ползване.

Съгласно МСФО 16, счетоводното отчитане при лизингодателя по същество остава непроменено спрямо това, прилагано към днешна дата съгласно МСС 17. Лизингодателите ще продължат да класифицират лизинговите договори при прилагането на същия принцип на класификация, както е определен в МСС 17, и да правят разграничение между двата вида лизинг: оперативен и финансов лизинг.

МСФО 16, който влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019, изисква лизингополучателите и лизингодателите да правят по-разширени оповестявания от тези съгласно МСС 17.

Преминаване към МСФО 16
Дружеството планира да приеме МСФО 16 по модифицирания ретроспективен подход. Дружеството ще започне да прилага стандарта към договори, които преди това са били определени като лизинг при прилагането на МСС 17 и КРМСФО 4. Следователно, Дружеството няма да прилага стандарта към договори, които преди това не са били определени като лизинг при прилагането на МСС 17 и КРМСФО 4.

Дружеството ще ползва освобождаванията, предлагани от стандарта за лизингови договори, за които лизинговите срокове приключват в срок от 12 месеца към датата на първоначалното прилагане, и лизинговите договори, за които основният актив е на ниска стойност. Дружеството няма лизингови договори, които се считат за имащи ниска стойност.

Към датата на одобрение за издаване на настоящия финансов отчет за 2018 година Дружеството все още е в процес на приключване на анализа на ефектите от първоначалното прилагане на МСФО 16. Евентуалния ефект, който прилагането на МСФО 16 ще окаже върху финансовия отчет в периода на първоначалното прилагане е първоначално оценен като несъществен.

МСФО 17*: Застрахователни договори*
Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г., като се позволява по-ранното му прилагане, при условие че дружеството прилага също МСФО 15 Приходи по договори с клиенти и МСФО 9 Финансови инструменти. МСФО 17 Застрахователни договори установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на издадени застрахователни договори. Също така, той изисква прилагането на сходни принципи и по отношение на презастрахователните договори и инвестиционните договори с допълнителен, негарантиран доход. Целта на стандарта е да изисква дружествата да предоставят информацията, свързана със застрахователни договори по начин, който достоверно отразява тези договори. Тази информация осигурява базата за потребителите на финансови отчети да оценят ефекта, който договорите в рамките на обхвата на МСФО 17, оказват върху финансовото състояние, финансовите резултати и паричните потоци на дружеството. Стандартът все още не е приет от ЕС. Той не е приложим за Дружеството.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

Изменения в* МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети* и МСС 28 *Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие
Измененията разглеждат установеното несъответствие между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при продажба или вноска на активи със страни по сделката инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие. Признава се пълната печалба или загуба, когато сделката касае бизнес и част от печалбата или загубата, когато сделката касае активи, които не представляват бизнес. Влизането в сила на това изменение е отложено за неопределено време от БМСС в зависимост от резултатите от неговия проучвателен проект, касаещ отчитане по метода на собствения капитал. Измененията все още не са приети от ЕС. Дружеството не очаква тези изменения да имат ефект върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

КРМСФО 23 *Несигурност при третиране на данъци върху дохода*
Разяснението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното му прилагане. Разяснението разглежда счетоводното отчитане на данъците върху дохода, когато данъчното третиране е свързано с несигурност, която засяга прилагането на МСС 12. Разяснението предоставя насоки относно несигурни данъчни третирания поотделно или заедно, проверки от данъчните органи, приложимия метод за отразяване на несигурността и счетоводно отчитане на промени във фактите и обстоятелствата. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от разяснението върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 9 *Финансови инструменти: класификация и оценяване (Изменения): Характеристики на предсрочно погасяване с отрицателно компенсиране*
Измененията, които са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане, предлагат промяна в МСФО 9 за конкретни финансови активи, които в противен случай биха имали договорни парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихва, но не отговарят на условието за допустимост единствено в резултат от наличието на характеристики на предсрочно погасяване с отрицателно компенсиране. По-конкретно, за финансови активи, с характеристики на предсрочно погасяване, които биха могли да доведат до отрицателно компенсиране, измененията изискват финансовият актив да се оценява по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в зависимост от оценката на бизнес модела, по който той се държи. Не се очаква тези изменения да окажат влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Дружеството.

МСС 28 *Инвестиции в асоциирани предприятия (Изменения): Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия*
Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват, че МСФО 9 Финансови инструменти е приложим по отношение на дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия, които по своята същност представляват част от нетната инвестиция в асоциираните или съвместните предприятия, но по отношение на които не се прилага метода на собствения капитал. Предприятието прилага МСФО 9 към тези дългосрочни участия преди да приложи МСС 28. При прилагането на МСФО 9 предприятието не взема под внимание корекции в балансовата стойност на дългосрочните участия, които възникват в резултат от прилагането на МСС 28. Не се очаква тези изменения да окажат влияние върху финансовото състояние или резултатите от дейността на Дружеството.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСС 19 ***Доходи на наети лица (Изменения): Изменения, съкращения и уреждания на плана***
Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията изискват от предприятията да използват актуализирани актюерски предположения за определяне на разходите за текущ стаж и нетната лихва за оставащия период от годишния отчетен период след извършването на промяна в плана, съкращение или уреждане. Също така, измененията разясняват начина, по който счетоводното отчитане на промяната в плана, съкращението или уреждането влияят върху изискванията за таван на актива. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 3 ***Бизнес комбинации (Изменения): Дефиниция за бизнес***
Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват минималните изисквания за бизнес и ограничават дефиницията за бизнес. Измененията също така премахват преценката, дали пазарните участници са в състояние да променят липсващи елементи, предоставят насоки, подпомагащи дружествата в преценката, дали придобитият процес е съществен и въвеждат незадължителен тест за концентрация на справедлива стойност. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Изменения в **МСС 1** ***Представяне на Финансови Отчети и*** **МСС 8** ***Счетоводна Политика, Промени в Счетоводните Приблизителни Оценки и Грешки: Дефиниция за същественост***
Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват дефиницията за същественост и как трябва да бъде прилагана тя, като предоставят практически насоки, които до сега са били включени в други МСФО. Измененията също така поясняват, че съществеността зависи от естеството и значимостта на информацията. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Концептуална рамка за финансово отчитане
БМСС публикува Изменената Концептуалната рамка за финансово отчитане на 29 март 2018 г., която е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. Концептуалната рамка представя концепциите за финансовото отчитане, разработване на стандарти, насоки относно изготвянето на последователни счетоводни политики и насоки към разбирането и интерпретирането на стандартите. Основните промени, въведени в ревизираната Концептуална рамка за финансово отчитане, са свързани с концепцията за оценка, включително факторите, които следва да се вземат предвид при избора на база за оценка, и концепцията за представяне и оповестяване, включително и кои доходи и разходи се класифицират в друг всеобхватен доход. Концептуалната рамка също така предоставя актуализирани определения за актив и пасив и критерии за тяхното признаване във финансовите отчети. Концептуална рамка за финансово отчитане все още не е приета от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

Годишни подобрения на МСФО Цикъл 2015-2017
В цикъла 2015-2017 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, които ще влязат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 3 Бизнес комбинации и МСФО 11 Съвместни споразумения – разяснение относно счетоводното отчитане на държани преди това дялове в съвместни дейности;
- МСС 12 Данъци върху дохода – разяснение относно последствията от гледна точка на данъците върху дохода от плащания във връзка с финансови инструменти, класифицирани като собствен капитал;
- МСС 23 Разходи по заеми – разяснение относно разходите по заеми, отговарящи на условията за капитализиране.

Годишни подобрения в МСФО – Цикъл 2015-2017 година все още не са приети от ЕС. Дружеството ще анализира и оцени ефекта от измененията върху бъдещите си финансови отчети.

5. Приходи от продажби

Приходите на Дружеството за 2018 г. се състоят предимно от продажби на стоки с марки Штил и Викинг, консумативи, аксесоари, резервни части и рекламни материали. Ефективно от 1 януари 2018 г. Дружеството прилага МСФО 15 като информация относно приетите политики за признаване на приходи е оповестена в Бележка 2.2 б).

По-долу е представена разбивка на приходите на Дружеството от договори с клиенти съгласно МСФО 15:

	2018
	хил. лв.
1. Видове стоки и услуги	
Продажба на уреди и машини	16,156
Продажба на аксесоари	4,948
Продажба на резервни части	2,345
Продажба на горски артикули	2,050
Продажба на рекламни и други материали	230
Рекламни услуги и лицензи	23
Общо приходи от договори с клиенти	25,752
2. Географски пазари	
Република България	25,738
Европейски съюз	14
Общо приходи от договори с клиенти	25,752
3. Момент във времето за признаване на приходите	
Стоки, прехвърлени в определен момент във времето	25,729
Услуги, прехвърлени в течение на времето	23
Общо приходи от договори с клиенти	25,752
4. Продължителност на договора	
Краткосрочни договори (с обичаен срок на доставка до 1 ден)	25,752
Дългосрочни договори	-
Общо приходи от договори с клиенти	25,752
5. Вид на договора	
Договори с фиксирана цена на единица и отстъпки за обем, изпълнени ангажименти и ранно плащане	25,752
Договори, базирани на договорена ставка за единица време	-
Общо приходи от договори с клиенти	25,752

5. Приходи от продажби (продължение)

Приходите от продажби за 2017 г. са отчетени и представени съгласно МСС 18, както е показано в таблицата по-долу, тъй като Дружеството е приложило модифицирания ретроспективен подход при приемане на МСФО 15, т.е. не преизчислява и рекласифицира сравнителната информация.

	2017 хил. лв.
Приходи от продажба на стоки	24,673
Приходи от продажба на услуги	29
Приходи от продажба на материали	70
	24,772

Салда по договори

	31 декември 2018 г. *хил. лв.*
Търговски вземания (Пояснителна бележка 16)	848
Задължения за отстъпки (Пояснителна бележка 21)	83

Търговските вземания не са лихвоносни и обичайно се уреждат между до 30 дни.

6. Други приходи, нетно

	2018 хил. лв.	**2017** хил. лв.
Възстановена обезценка на материални запаси (Бележка 15)	115	-
Обезценка на материални запаси (Бележка 15)	(95)	-
Печалба от продажба на дълготрайни активи	19	-
Излишъци на активи	3	3
Отписани задължения	1	-
	43	3

Сумите за възстановена обезценка и за обезценка на материални запаси и на трудносъбираеми вземания за 2017 г. нетно са отрицателни, и са представени в бележка 9 – Други разходи нетно.

7. Разходи за външни услуги

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Реклама	(533)	(496)
Други професионални услуги, поддръжка и ремонти	(248)	(238)
Представителни разходи	(32)	(43)
Разходи за одит	(28)	(25)
Консултантски услуги	(26)	(22)
Услуги по експедиция на стоки	(17)	(11)
Разходи за застраховки	(12)	(12)
Обучение на дилъри	(11)	(11)
Комуникационни разходи	(11)	(11)
Маркетингови проучвания	(11)	-
Транспортни и товарни разходи	(10)	(5)
Наем на склад	(7)	-
Правни и данъчни услуги	-	(4)
	(946)	(878)

8. Разходи за персонала

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Разходи за заплати	(823)	(761)
Социални и здравни осигуровки	(96)	(90)
Разходи за неизползвани отпуски	(20)	(21)
Допълнително здравно осигуряване	(14)	(14)
Разходи за обезщетение при пенсиониране (Бележка 20)	(9)	(8)
	(962)	(894)

Към 31 декември 2018 г. броят на персонала на Дружеството е 17 (2017 г.: 18).

9. Други разходи, нетно

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Офис консумативи и разходи	(106)	(95)
Разходи за автомобили и командировки	(83)	(75)
Рекламни материали	(45)	(47)
Местни данъци и такси	(37)	(36)
Разходи по провизии за гаранционно обслужване (Бележка 20)	(21)	(17)
Разходи за гаранционно обслужване за текущ период	(7)	(6)
Отписана провизия за гаранционно обслужване (Бележка 20)	-	11
Липси на активи	(17)	(16)
Разходи за опаковка	(13)	(13)
ДДС на разход	(9)	(5)
Дарения	(6)	(1)
Социални разходи и работно облекло	(5)	(2)
Глоби, санкции и наказателни лихви	(4)	(1)
Данъци върху разходите	(3)	(4)
Данък върху застрахователни премии	(3)	(4)
Обезценка на трудносъбираеми вземания и отписани вземания (Бележка 16)	(3)	(3)
Възстановена обезценка на трудносъбираеми вземания (Бележка 16)	3	2
Обезценка на материални запаси (Бележка 15)	-	(83)
Възстановена обезценка на материални запаси (Бележка 15)	-	80
	(359)	(315)

Сумите за възстановена обезценка и за обезценка на материални запаси за 2018 г. нетно са положителни, и са представени в бележка 6 – Други приходи нетно.

10. Финансови приходи

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Приходи от лихви - неустойки за просрочени търговски вземания	10	7
Положителни валутни курсови разлики, нетно	-	122
	10	129

11. Финансови разходи

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Отрицателни валутни курсови разлики, нетно	(86)	-
Банкови такси	(10)	(12)
	(96)	(12)

12. Данък върху доходите

Основните компоненти на разхода за данък върху дохода за годините, приключващи на 31 декември 2018 г. и 2017 г. са:

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Отчет за всеобхватния доход:		
Текущ данък върху доходите		
Разход за текущ данък върху дохода	(339)	(336)
Отсрочени данъци върху доходите		
Отнасящи се до възникване и обратно проявление на временни разлики	(1)	-
Разход за данък върху дохода, отчетен в печалбата или загубата за периода	(340)	(336)

Равнението между разхода за данък върху дохода и счетоводната печалба, умножена по приложимата данъчна ставка за годините, приключващи на 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г., е представено по-долу:

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Счетоводна печалба преди данъци	3,368	3,343
Разход за данък върху доходите по приложимата данъчна ставка от 10%	(337)	(334)
Данъчен ефект от други разходи непризнати за данъчни цели	(3)	(2)
При ефективна данъчна ставка 10% (2017 г.: 10%)	(340)	(336)

Данък върху дохода свързан с позиции, които са отчетени директно в другия всеобхватен доход	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Приход по отсрочени данъци, свързан с актюерски загуби по планове с дефинирани доходи	2	1

12. Данък върху доходите (продължение)

Отсрочените данъци към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. са свързани със следното:

	Отчет за финансовото състояние		Печалба или загуба за период	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
	хил. лв.	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*
Отсрочени данъчни активи				
Разлики в амортизацията за данъчни и счетоводни цели	5	6	(1)	-
Неизплатени възнаграждения	4	3	1	(2)
Провизия за неизползвани отпуски и обезщетения при пенсиониране (Бележки 20 и 21)	14	11	1	1
Обезценка на стоки	25	27	(2)	1
Обезценка на вземания	-	1	(1)	1
Провизия за гаранционно обслужване	3	2	1	(1)
Отсрочени данъчни активи	51	50		
Разход за отсрочени данъци			(1)	-

Ставката на корпоративния данък за 2017 г., 2018 г. и 2019 г. е 10%.

12.1. Равнение на отсрочените данъчни активи

	2018	2017
	хил. лв.	*хил. лв.*
На 1 януари	50	49
Разход за данъци за годината, признат в печалбата или загубата	(1)	-
Приход от данъци за годината, признат в другия всеобхватен доход	2	1
	51	50

13. Имоти, машини и съоръжения

	Земи и сгради *хил. лв.*	Компютърно, складово и офис оборудване *хил. лв.*	Транспортни средства *хил. лв.*	Разходи за придобиване на ДМА *хил. лв.*	Общо *хил. лв.*
Отчетна стойност:					
На 1 януари 2017 г.	4,257	1,506	289	-	6,052
Придобити	-	113	-	19	132
На 31 декември 2017 г.	4,257	1,619	289	19	6,184
Придобити	-	56	71	-	127
Отписани	-	(3)	(70)	-	(73)
Трансфери	-	19	-	(19)	-
На 31 декември 2018 г.	**4,257**	**1,691**	**290**	**-**	**6,238**
Амортизация:					
На 1 януари 2017 г.	1,354	1,351	182	-	2,887
Начислена амортизация за годината	128	69	53	-	250
На 31 декември 2017 г.	1,482	1,420	235	-	3,137
Начислена амортизация за годината	128	99	45	-	272
Отписани	-	(3)	(70)	-	(73)
На 31 декември 2018 г.	**1,610**	**1,516**	**210**	**-**	**3,336**
На 1 януари 2017 г.	**2,903**	**155**	**107**	**-**	**3,165**
На 31 декември 2017 г.	**2,775**	**199**	**54**	**19**	**3,047**
На 31 декември 2018 г.	**2,647**	**175**	**80**	**-**	**2,902**

Промяна на полезния живот на други материални активи
Към 1 юли 2018 г. Дружеството е увеличило полезния живот средно с 2 години на активи (офис оборудване и други активи) с отчетна стойност 413 хил. лв. и балансова стойност към 1 юли 2018 г. 11 хил. лв, които няма да бъдат подменени с нови и ще продължат да бъдат използвани в следващите 5 години.

Стойностният размер на ефекта от промяната на полезния живот на активите, за текущия и за бъдещи периоди, отразяващ се в (по-малка)/по-голяма начислена годишна амортизация, в сравнение с амортизацията, която би била изчислена, ако полезните животи на дълготрайните материални активи не са променени, е както следва:

	2018 *хил. лв.*	**2019** *хил. лв.*	**2020** *хил. лв.*	**2021** *хил. лв.*	**2022** *хил. лв.*
(По-малка) / По-голяма начислена годишна амортизационна квота	-	(1)	(1)	1	1

Обезценка на имоти, машини и съоръжения
Дружеството е извършило преглед за обезценка на всички имоти, машини и съоръжения към 31 декември 2018 г. Не са установени индикации за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност и в резултат на това, не е призната загуба от обезценка в във финансовия отчет.

14. Нематериални активи

	Лицензии и патенти *хил. лв.*	Програмни продукти *хил. лв.*	Разходи за придобиване на НДА *хил. лв.*	**Общо** *хил. лв.*
Отчетна стойност:				
На 1 януари 2017г.	5	396	-	401
Придобити	6	22	24	52
На 31 декември 2017г.	11	418	24	453
Придобити	-	10	-	10
Трансфери	-	24	(24)	-
На 31 декември 2018г.	**11**	**452**	**-**	**463**
Амортизация и обезценка:				
На 1 януари 2017 г.	4	331	-	335
Начислена амортизация за годината	3	52	-	55
На 31 декември 2017 г.	7	383	-	390
Начислена амортизация за годината	1	28	-	29
На 31 декември 2018 г.	**8**	**411**	**-**	**419**
На 1 януари 2017 г.	**1**	**65**	**-**	**66**
На 31 декември 2017 г.	**4**	**35**	**24**	**63**
На 31 декември 2018 г.	**3**	**41**	**-**	**44**

Програмните продукти включват ЕРП Штил Навижън и други софтуерни приложения.

Обезценка на нематериални активи

Не са установени индикации за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност и в резултат на това, не е призната загуба от обезценка във финансовия отчет.

Промяна на полезния живот на нематериални активи

Към 3 януари 2018 г. Дружеството е увеличило полезния живот ЕРП Штил Навижън с отчетна стойност 290 хил. лв. и балансова стойност към 1 януари 2018 г. 30 хил. лв. с 2 години. Промяната на полезния живот има ефект върху амортизацията за 2018 г., която намалява с 20 хил. лв., сравнено с амортизацията, която би била изчислена, ако полезният живот не е променен.

Стойностният размер на ефекта от промяната на полезния живот на актива, за текущия и за бъдещи периоди, отразяващ се в (по-малка)/по-голяма начислена годишна амортизация, в сравнение с амортизацията, която би била изчислена, ако полезните животи на дълготрайните материални активи не са променени, е както следва:

	2018 *хил. лв.*	**2019** *хил. лв.*	**2020** *хил. лв.*
(По-малка) / По-голяма начислена годишна амортизационна квота	(20)	11	9

15. Материални запаси

	2018 *хил. лв.*	2017 *хил. лв.*
Стоки за продажба (по себестойност)	3,457	2,933
Стоки на път	670	562
Други материали	18	21
Обезценка на стоки	(245)	(265)
Общо материални запаси по по-ниската от себестойността и нетната реализуема стойност	3,900	3,251

Материалните запаси включват машини с марки Штил и Викинг и резервни части за тях.

Движението в натрупаната обезценка на стоки е следното:

	2018 *хил. лв.*	2017 *хил. лв.*
На 1 януари	(265)	(262)
Призната (Бележка 6)	(95)	(83)
Възстановена (Бележка 6)	115	80
На 31 декември	(245)	(265)

Възстановената обезценка на стоките е представена като увеличение на другите приходи в отчета за всеобхватния доход. Възстановяването на обезценката се дължи на консумирането или продажбата на съответните материални запаси през годината.

16. Търговски и други вземания

	2018 *хил. лв.*	2017 *хил. лв.*
Търговски вземания, брутно	848	875
Минус: Натрупана обезценка за трудно събираеми и несъбираеми вземания	(3)	(3)
Търговски вземания, нетно	*845*	*872*
Вземания по неустойки	5	4
Аванси на служители	1	1
Други	3	3
Вземания от клиенти и други търговски вземания, нетно	854	880

Вземанията от клиенти са със срок на плащане 30 дни и не са лихвоносни.
Към 31 декември 2018 г. е призната обезценка на вземанията от клиенти в размер на 3 хил. лв. (2017: 3 хил. лв.).

16. Търговски и други вземания (продължение)

Движението в натрупаната обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания е следното:

	2018 *хил. лв.*	2017 *хил. лв.*
На 1 януари	(3)	(2)
Призната (Бележка 9)	(3)	(3)
Възстановена неизползвана сума (Бележка 9)	3	2
На 31 декември	(3)	(3)

Към 31 декември, възрастовият анализ на търговските вземания, преди обезценка е представен в таблицата по-долу:

		Търговски вземания						
			Дни в просрочие					
	Активи по договори с клиенти *хил. лв.*	Текущи *хил. лв.*	< 30 дни *хил. лв.*	31-60 дни *хил. лв.*	61–90 дни *хил. лв.*	90-120 дни *хил. лв.*	>120 дни *хил. лв.*	Общо *хил. лв.*
Очакван процент на кредитни загуби	-	-	-	2%	-	-	12%	
Прогнозна обща брутна балансова стойност в неизпълнение	-	659	131	44	2	3	14	853
Очаквана кредитна загуба	-	-	-	1	-	-	2	3

Всички вземания се уреждат в срок до 30 дни. Не са налице съществени очаквани кредитни загуби.

17. Парични средства и парични еквиваленти

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
Парични средства по разплащателни сметки	1,908	3,122
	1,908	3,122

Лихвеният процент по двете разплащателните сметки в лева е съответно 0.00% годишно. (2017: 0.00%). Паричните средства по разплащателни сметки се държат в банки с кредитен рейтинг BBB и BBB+ (S&P). 1,826 хил. лв. от средствата към 31 декември 2018 г. са в лева, а 82 хил. лв. - в евро.

18. Основен капитал

	2018 хил. лв.	2017 хил. лв.
5,000 дяла по 1,000 лв. - регистрирани и напълно изплатени	5,000	5,000
	5,000	5,000

Капиталът на Дружеството възлиза на 5,000,000 лева, еднолична собственост на Штил Интернационал ГмбХ, Вайблинген, Германия.

19. Разпределени дивиденти

Съгласно решения на едноличния собственик на Дружеството от 8 юни 2018 г. е одобрено разпределянето на дивиденти на стойност от 2,997 хил. лв. (0.60 хил. лв. на дял). Дивидентите са изплатени на 25 юни 2018 г. През 2017 г. са разпределени и изплатени дивиденти в размер на 3,247 хил. лв. (0.65 хил. лв. на дял)

20. Провизии за гаранции и задължения за доходи на наети лица

	Гаран-ционно обслужване *хил. лв.*	Задължения по обезщ. при пенсио-ниране *хил. лв.*	Допълнит. възнагра-ждения *хил. лв.*	Общо *хил. лв.*
Към 1 януари 2017 г.	32	72	11	115
Признати през годината (Бележка 9/ Бележка 8)	17	8	14	39
Признати през годината в другия всеобхватен доход	-	11	-	11
Използвани	(15)	-	(11)	(26)
Неизползвани възстановени суми (Бележка 9)	(11)	-	-	(11)
Към 31 декември 2017 г.	**23**	**91**	**14**	**128**
Към 1 януари 2018 г.	23	91	14	128
Признати през годината в печалбата или загубата (Бележка 9 и Бележка 8)	21	9	20	50
Признати през годината в другия всеобхватен доход	-	16	-	16
Използвани	(17)	-	(14)	(31)
Към 31 декември 2018 г.	**27**	**116**	**20**	**163**
Краткосрочни 2018 г.	27	-	20	47
Дългосрочни 2018 г.	-	116	-	116
	27	**116**	**20**	**163**
Краткосрочни 2017 г.	23	-	14	37
Дългосрочни 2017 г.	-	91	-	91
	23	**91**	**14**	**128**

20. Провизии за гаранции и задължения за доходи на наети лица (продължение)

Гаранционно обслужване

От 2006 година Дружеството има задължение за гаранционно обслужване на продаваните машини с уточнен период в момента на продажбата. Гаранционният период е една или две години. Оценката за разходите по гаранционно обслужване е направена на база на възникналите за периода 2006 г. - 2018 г. разходи, като е взет предвид броя на продадените машини и очакванията за възникване на фабрични дефекти.

Задължение за обещетение при пенсиониране

Дружеството има задължения във връзка с обезщетения при пенсиониране.
Основните предположения при определяне на тези задължения са както следва:

	2018	2017
Възраст за пенсиониране – мъже	65	65
Възраст за пенсиониране – жени	63	63
Дисконтов фактор	0.90%	1.35%-1.40%
Бъдещо увеличение на възнагражденията	2.25%	2.25%
Текучество на персонала	4.76%	4.76%

Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

	2018	2017
	хил. лв.	*хил. лв.*
Разходи за текущ стаж	(9)	(8)
Неизползвани възстановени суми	-	-
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране, признати в печалбата или загубата за периода	(9)	(8)
Нетни актюерски загуби признати в другия всеобхватен доход	(16)	(11)

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране са, както следва:

	2018	2017
	хил. лв.	*хил. лв.*
На 1 януари	91	72
Актюерски загуби	16	11
Разходи за текущ стаж и лихви	9	8
На 31 декември	116	91

20. Провизии за гаранции и задължения за доходи на наети лица (продължение)

Доходи на персонала при пенсиониране (продължение)

В таблицата по-долу е представен количествен анализ на чувствителността на задължението за доходи на персонала при пенсиониране към 31 декември 2018 г. спрямо ключовите актюерски допускания:

Допускания	**Дисконтов фактор**		**Ръст на раб. заплата**		**Текучество**	
Ниво на чувствителност	Увеличение с 0.5%	Намаление с 0.5%	Увеличение с 0.5%	Намаление с 0.5%	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
	хил. лв.	*хил. лв.*	*хил. лв.*		*хил. лв.*	*хил. лв.*
Ефект върху пенсионното задължение – увеличение/(намаление)	(3)	4	6	(6)	(11)	13

Анализът на чувствителността е направен чрез екстраполиране на ефекта от разумно очаквани промени в ключовите допускания върху салдото на пенсионното задължение в края на отчетния период.

В таблицата по-долу е представена матуритетната структура на задължението за доходи на персонала при пенсиониране на база на очакваните недисконтирани плащания:

	2018	**2017**
	хил. лв.	*хил. лв.*
До 1 година	-	-
От 2 до 5 години	-	-
От 6 до 10 години	127	124
Над 10 години	416	411
Общо очаквани недисконтирани плащания	**543**	**535**

Към края на текущия отчетен период средната срочност на пенсионното задължение е 20 години (2017 г.: 22 години).

21. Търговски и други задължения

	2018	**2017**
	хил. лв.	*хил. лв.*
ДДС за внасяне	185	163
Задължения към клиенти	83	47
Задължения към бюджета	34	35
Неизползвани отпуски	22	22
Бонус за служителите	22	15
Задължения към доставчици	13	73
Други задължения	25	29
	384	384

21. Търговски и други задължения (продължение)

	2018 *хил. лв.*	2017 *хил. лв.*
Краткосрочна част	378	378
Дългосрочна част	6	6
	384	**384**

22. Оповестяване на сделки със свързани лица

Крайна компания- майка

Крайната компания-майка на Дружеството е Штил Холдинг АГ & Ко. КГ, Вайблинген, Германия.

Предприятия с контролно участие в Дружеството

Дружеството се контролира от Штил Интернационал ГмбХ, Вайблинген, Германия, собственик на 100% от капитала на Дружеството.

Други свързани лица

Андреас Штил АГ & Ко. КГ, Вайблинген, Германия, Штил Кетенверк ГмбХ & Ко КГ, Швейцария, Штил Инкорпорейтед, Вирджиния Бийч, САЩ, Штил Тирол ГмбХ / Викинг ГмбХ, Куфщайн, Австрия, Андреас Штил Пауъртуулс, Китай, Штил Ферраментас Моторизадас Лтда., Сао Леополдо, Бразилия, и останалите компании от групата Штил са свързани лица, защото се контролират от Штил Холдинг АГ & Ко. КГ, Германия.

22. Оповестяване на сделки със свързани лица (продължение)

Общата сума на сделките със свързани лица и дължимите салда за текущия и предходен отчетен период са представени в таблицата по-долу:

Покупки от и продажби на свързани лица		Продажби на свързани лица *хил. лв.*	Покупки от свързани лица *хил. лв.*	Суми, дължими от свързани лица *хил. лв.*	Суми, дължими на свързани лица *хил. лв.*
Други свързани лица					
Андреас Щил АГ & Ко. КГ	2018	-	11,162	-	437
Андреас Щил АГ & Ко. КГ	2017	1	10,662	-	1,107
Щил Кетенверк ГмбХ & Ко КГ – Швейцария	2018	-	2,305	-	56
Щил Кетенверк ГмбХ & Ко КГ – Швейцария	2017	-	2,417	-	129
Щил Инкорпорейтед, САЩ	2018	-	2,280	-	201
Щил Инкорпорейтед, САЩ	2017	-	2,145	-	317
Щил Тирол ГмбХ / Викинг ГмбХ, Австрия	2018	13	1,168	-	-
Викинг ГмбХ, Австрия	2017	13	1,075	-	29
Щил Ферраментас Моторизадас Лтда., Бразилия	2018	-	330	-	133
Щил Ферраментас Моторизадас Лтда., Бразилия	2017	-	181	-	113
Андреас Щил Пауъртуулс, Китай	2018	-	2,586	-	333
Андреас Щил Пауъртуулс, Китай	2017	-	1,839	-	249
Други	2018	-	-	-	-
Други	2017	1	-	-	-
	2018	13	19,831	-	1,160
	2017	15	18,319	-	1,944

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции. Дружеството не е извършило обезценка на вземания от свързани лица към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г. Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който оперира.

22. Оповестяване на сделки със свързани лица (продължение)

Възнаграждения на основния ръководен персонал

	2018 *хил. лв.*	2017 *хил. лв.*
Краткосрочни доходи	232	212
Социални осигуровки	6	6
Доходи при пенсиониране	11	9
Увеличение/(намаление) на задължението за неизползван отпуск	1	(2)
	250	225

23. Цели и политика на управление на финансовия риск

Основните финансови инструменти на Дружеството включват търговски и други задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Дружеството притежава финансови активи като например, търговски вземания и парични средства и краткосрочни депозити, които възникват пряко от дейността.

През 2018 г., както и през 2017 г., Дружеството не притежава и не търгува с деривативни финансови инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството са ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез финансиране от свързаните лица.

Към 31 декември 2018 г. и 31 декември 2017 г., падежната структура на финансовите пасиви, на Дружеството, на база на договорените недисконтирани плащания, е представена по-долу:

Годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

	< 3 месеца *хил. лв.*	3-12 месеца *хил. лв.*	1-3 години *хил. лв.*	Общо *хил. лв.*
Търговски и други задължения	378	-	6	384
Задължения към свързани лица	1,160	-	-	1,160

23. Цели и политика на управление на финансовия риск (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

Годината, приключваща на 31 декември 2017 г.

	< 3 месеца	3-12 месеца	1-3 години	Общо
	хил. лв.	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*
Търговски и други задължения	378	-	6	384
Задължения към свързани лица	1,944	-	-	1,944

Кредитен риск

Дружеството търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е, че всички клиенти, които желаят да търгуват на отложено плащане, подлежат на процедури за проверка на тяхната платежоспособност. Освен това, салдата по търговските вземанията се следят текущо, в резултат на което експозицията на Дружеството по трудносъбираеми и несъбираеми вземания не е съществена.

Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозиция на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения. Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по баланса към 31 декември 2018 г.

Валутен риск

Валутният риск е рискът в чистата стойност на бъдещите парични потоци от промени във валутните курсове. Експозицията на Дружеството към подобен риск от промени във валутните курсове е свързан с основната дейност на Дружеството.

Дружеството извършва покупки в чуждестранни валути – евро и щатски долари. Основната част от тези операции се осъществяват в евро. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Дружеството е минимален.

Дружеството е изложено на валутен риск, произтичащ от покупките на стоки в щатски долари. Дружеството не използва инструменти за хеджиране на този риск.

Към 31 декември 2018 г. заключителният валутен курс лев/щ. дол., обявен от Българската Народна Банка, е 1.70815 (31 декември 2017 г. - 1.63081 лв./щ. дол.).

В таблицата по-долу е представен анализ на чувствителността към промените във валутния курс лев/щ. дол. с ефекта им върху печалбата преди данъци (чрез промените в балансовите стойности на монетарните активи и пасиви), при условие, че всички други променливи се приемат за константни. Няма ефект върху другите компоненти на собствения капитал на Дружеството.

	Увеличение/Намаление във валутния курс лев/щ. дол.	Ефект върху печалбата преди данъци
	в лева	в хил. лв.
2018	+0.08	(30)
	-0.08	30
2017	+0.22	(95)
	-0.22	95

23. Цели и политика на управление на финансовия риск (продължение)

Лихвен риск

Към 31 декември 2018 г. Дружеството не отчита лихвоносни заеми и привлечени средства. Следователно, ръководството отчита, че не е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти.

Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се осигури стабилен кредитен рейтинг и капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за акционерите.

Дружеството управлява капиталовата си структура и я изменя, ако е необходимо, в зависимост от промените в икономическите условия. С оглед поддържане или промяна на капиталовата си структура, Дружеството може да коригира изплащането на дивиденти на акционерите, да изкупи обратно собствени акции, да намали или увеличи основния си капитал, по решение на собственика.

През 2018 г., както и през 2017 г., няма промени в целите, политиките или процесите по отношение на управлението на капитала на Дружеството.

Дружеството следи собствения си капитал чрез реализирания финансов резултат за отчетния период, както следва:

	2018	**2017**
	хил. лв.	*хил. лв.*
Нетна печалба	3,028	3,007

Върху Дружеството няма външно-наложени капиталови изисквания. Структурата и управлението на привлечения капитал се осъществяват от компанията-майка.

24. Справедлива стойност на финансови инструменти

Таблицата по-долу съпоставя отчетната стойност на финансовите инструменти на Дружеството спрямо тяхната справедлива стойност:

	Отчетна стойност		*Справедлива стойност*	
	2018	2017	2018	2017
	хил. лв.	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*
Финансови активи				
Търговски и други вземания	854	880	854	880
Вземания от свързани лица	-	-	-	-
Парични средства и краткосрочни депозити	1,908	3,122	1,908	3,122
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	384	384	384	384
Задължения към свързани лица	1,160	1,944	1,160	1,944

24. Справедлива стойност на финансови инструменти (продължение)

Справедливата стойност на финансовите инструменти на Дружеството е определена като цената, която би била получена при продажбата на финасов актив или платена при прехвърлянето на финансов пасив в непринудена сделка между пазарни участници към датата на оценката. При оценяването на справедливата стойност са използвани следните методи и допускания:

- Парични средства и краткосрочни депозити, търговски и други вземания, търговски и други задължени, вземания от и задължения към свързани лица – поради краткосрочния падеж на тези финансови инструменти, тяхната справедлива стойност се доближава до съответната отчетна стойност.

25. Събития след отчетния период

Не са настъпили значими събития след отчетния период, които да изискват промяна или допълнително оповестяване във финансовите отчети на Дружеството.